

Kinderliteratuur

Schrijven voor een bepaalde leeftijdscategorie

(7.1)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert verschillen ontdekken tussen boeken voor kinderen van verschillende leeftijden.

Overig:

- De leerling kan kenmerken noemen van boeken voor verschillende leeftijdscategorieën.
- De leerling kan zelf een verhaaltje schrijven voor een bepaalde leeftijdscategorie.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie

-

Tijdsindicatie

Ongeveer 3 - 4 uur

Materiaal

- lijntjespapier
- pen/potlood
- (school)bibliotheek
- tekenblaadje (keuzeopdracht)

Uitvoering

Opdrachten: alleen
schriftelijk

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: samen
schriftelijk/doe

VOORBEREIDING

Voor de afsluiting van deze opdracht zijn een paar kinderen nodig van de leeftijdscategorie die door de leerling als doelgroep is gekozen voor het zelf te schrijven verhaal. Als dat kinderen zijn die in een andere groep zitten, dan vereist dat wellicht wat vooroverleg tussen u en de leerkracht van de betreffende leeftijdsgroep. Ook bij de keuzeopdracht zijn leerlingen uit een andere groep nodig (de kleutergroep). Bereid uw collega van de kleutergroep voor op een eventueel verzoek van de leerling om het zelfgeschreven prentenboek voor te mogen lezen aan kleuters.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 Eventueel kunt u de leerling even op weg helpen met het zoeken van boeken voor een bepaalde leeftijdscategorie. Het is hierbij een voordeel als uw schoolbibliotheek al verdeeld is in leeftijdscategorieën. Wijs de leerling anders op de plaatsen in een boek (kaft en voorin en achterin) waar vermeld kan staan voor welke leeftijden het boek bedoeld is.

U kunt de leerling, indien nodig, op weg helpen door voorbeelden te noemen van verschillen tussen boeken voor verschillende leeftijden. U verwijst bijvoorbeeld naar het feit dat boeken voor kleuters vaak grote illustraties bevatten en dat er weinig tekst in staat of naar het feit dat boeken voor de categorie 10 tot en met 12 jaar vaak gaan over wat serieuzere onderwerpen en daarbij vaak ook veel dikker zijn.

Opdracht 2 Als de leerling bij opdracht 1 geen overeenkomsten heeft opgeschreven, vraag hem dan of hij doelgroepkenmerken kan bedenken die gelden voor twee van de drie categorieën.

Opdracht 3 Voordat de leerling aan opdracht 3 begint is het belangrijk dat u opdracht 1 en 2 hebt nagekeken en de leerling van feedback heeft voorzien. De leerling moet namelijk bij

het schrijven van het verhaal uitgaan van de goede doelgroepkenmerken en algemene voorwaarden.

Afsluiting Let erop dat de leerling inderdaad zijn verhaal verbetert op grond van het commentaar dat de doelgroep geeft.

Keuzeopdracht 1 Laat de leerling verslag doen van zijn bevindingen bij het voorlezen van zijn of haar prentenboek.

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is op zijn eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen de algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

Opdracht 1 • Heeft de leerling voor elke leeftijdscategorie twee boeken kunnen vinden en hoe is hij daarbij te werk gegaan?
• Kon de leerling per leeftijdscategorie een aantal doelgroepkenmerken opnoemen?

Voorbeelden kenmerken kleuters:

- veel illustraties
- illustraties in kleur
- grote letters
- zeer eenvoudige thema's
- vaak dieren en fantasiefiguren in de hoofdrol

Voorbeelden kenmerken 6 tot en met 9 jaar:

- af en toe een illustratie
- illustraties in zwart-wit
- vaak aangepast lettertype
- thema's redelijk eenvoudig
- hoofdpersonen waarin men zich verplaatsen kan
- op een bepaald AVI-niveau geschreven

Voorbeelden kenmerken 10 tot en met 12 jaar:

- serieuze thema's
- zonder illustraties
- 'volwassen' lettertype
- omvangrijke boeken komen vaak voor
- hoofdpersonen die wat verder van leerling af kunnen staan

Opdracht 2 Heeft de leerling drie overeenkomsten of algemene voorwaarden genoemd?

Voorbeelden algemene voorwaarden:

- Je moet rekening houden met wat je doelgroep leuk vindt/interesseert.
- Als je voor kinderen schrijft is verbeeldingskracht en fantasie heel belangrijk.
- Je moet goed weten wat je doelgroep kan begrijpen. Dit geldt zowel voor de keuze van het thema, als ook voor de woordkeus, de lengte van de zinnen, detaillering van illustraties, enzovoort.

Opdracht 3 • Heeft de leerling gebruik gemaakt van de kenmerken genoemd bij opdracht 1 en 2?
• Is het verhaal geschikt voor de doelgroep?
• Bestaat het verhaal uit ongeveer 250 woorden (of 100 woorden indien het gaat om een verhaal voor kleuters)?

Afsluiting Heeft de leerling zijn verhaal aangepast aan de hand van het commentaar dat hij gekregen heeft?

Keuzeopdracht 1 • Voldoet het prentenboek aan de kenmerken van een prentenboek met andere woorden wordt het verhaal voor een heel groot deel verteld door de plaatjes?
• Getuigt de inhoud van het prentenboek van enige originaliteit?
• Kan de leerling verslag doen van zijn bevindingen bij het voorlezen?